

۳ خانمها عزیز

در دیدار اقبال مختلف بانوان

۱۴ دی ماه ۱۴۰۱ | ۱۱ جمادی الثانی ۱۴۴۴

حجاب یک ضرورت شرعی است، هیچ تردیدی وجود ندارد

کسانی که حجاب کامل ندارند نباید به

بی دینی و ضد انقلابی

متهم کرد

عید رضا

۱۴۰۱/۱۰/۱۴

eitaa.com/KhameneiAziz

• خدمت جمهوری اسلامی به زنان

۲۸) خدمت جمهوری اسلامی به زنان **نیاید فراموش بشود.**

۲۹) در دوره‌ی پیش از انقلاب، زنان فرزانه، فهمیده، دانشمند، تحصیل کرده، اهل تحقیق و صاحب پژوهش در زمینه‌های مختلف، انگشت‌شمار بودند؛ این همه استاد دانشگاه زن، این همه پزشک متخصص و فوق تخصص زن، این همه دانشمند محقق در بخشهای مختلف مشغول کار هستند. **این در پیش از انقلاب سابقه نداشت؛** این کاری است که انقلاب کرد.

۳۰) **این همه دانشجوی دختر،** که در بعضی از سالها شما می‌بینید دانشجویهای دختر در آمارها بیشتر از دانشجویهای پسرند. [این] خیلی معنی دارد؛ این همه میل به تحصیل علم.

۳۱) **در میدانهای ورزشی،** در یک میدان بین‌المللی که میلیون‌ها انسان از پشت دوربین‌ها دارند می‌بینند، این دختر ایرانی می‌رود آنجا، مدال طلا را میگیرد، پرچم کشورش را بالا میبرد و آن وقت **با حجاب ایستاده؛ تبلیغی برای حجاب بهتر از این،** بیشتر از این؟

۳۲) در بخشهای مختلف، **در المپیادهای علمی،** در جاهای مختلف، همه جا خانمها پیشرفت کرده‌اند.

۳۳) خب حالا اینکه از آنها **استفاده عملی در تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها نمیشود،** بله، این یک عیب است، در این تردیدی نیست، این عیب باید برطرف بشود اما وجود این همه زن فهمیده، فرزانه، دانشمند، محقق، صاحب‌نظر، نویسنده [قابل توجه است].^{۱۶}

۳۴) در جامعه‌ی ما در درون بعضی از خانواده‌ها به زنها ظلم میشود؛ مرد با تکیه‌ی بر توان جسمی خودش، زور میگوید به زن؛ خب راهش چیست؟ راهش این است که **قوانین مربوط به داخل خانواده آن چنان محکم و قوی باشد که هیچ مردی قادر به ظلم کردن به زنان نباشد.**^{۱۷} امیدواریم که ان‌شاءالله همه‌ی این موارد اصلاح بشود.

• دعای پایانی

۳۵) امیدواریم که ان‌شاءالله همه‌ی این مسائل به بهترین وجهی به نهایتهای خیر برسد،

۳۶) و از خداوند متعال برای همه‌ی شما خیر و سلامت و عافیت می‌خواهم.

۳۷) والسلام علیکم ورحمة‌الله وبرکاته

۱۶ از این کتابهایی که در شرح‌حال شهدا و زنان شهدا و خانواده‌ی شهدا است و پیش من می‌آوردند، واقعاً من لذت می‌برم، نویسنده‌های اینها غالباً خانمها هستند که از مردها جلوتر رفته‌اند. چه قلمهایی، چه نگارشهایی! شعرای زن.
۱۷ البته موارد اندکی هم وجود دارد که عکس قضیه [است]، یعنی خانم ظلم میکند؛ یک مورد این جوری هم داریم؛ البته کم است و بیشتر موارد آن است که قبلاً گفتم

بیانات رهبر انقلاب در دیدار اقشار مختلف بانوان

۱۴ دی ماه ۱۴۰۱

- ۱) شروع کلام با نام و حمد خداوند و صلوات و سلام بر حضرت محمد ﷺ و اهل بیت علیهم السلام بویژه حضرت زینب کبری (س) بقیه الله
- ۲) این **سرودی هم که بچه‌ها خواندند، واقعاً جای تمجید دارد**؛ هم شعرش بسیار خوب بود، هم آهنگش آهنگ بسیار خوبی بود، هم خیلی خوب اجرا شد. من از همه‌ی اینها تشکر میکنم.
- ۳) این جلسه تا این لحظه یک جلسه‌ی زنانه‌ی محض و **مشحون از مفاهیم برجسته و عالی** بوده. صحبت‌هایی که خانمها کردند، بسیار خوب بود و حقیقتاً بنده بهره بردم.^۱
- ۴) **موضوع به‌کارگیری زنان** فرزانه ما، کارآمد ما، مجرب ما، دانشمند و عاقل و فهمیده ما در رده‌های گوناگون تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کشور؛ این مطلب مهمی است.

• مسئله زن

- ۱) در مسئله‌ی زن، موضع ما در قبال مدعیان ریاکار غربی، **موضع مطالبه است، موضع دفاع نیست**. جنبه‌ی بیان نظر و عقیده‌ی اسلامی و موضع اسلامی است.
- ۲) دنیا مقصر است. غرب متجدد نسبت به مسئله زن جداً گناهکارند؛ **ضربه زدند، جنایت کردند**.
- ۳) این مسائل را بیان کنید، امید که **روی افکار عمومی غربی‌ها اثر بگذارید**؛ چون واقعاً زنهای آنها در رنجند؛ جامعه‌ی زن غربی، امروز در یک رنج ناخودآگاه در مواردی، و آگاه در موارد دیگری است.

• نگاه اسلام به مسئله زن و مرد

- ۴) نگاه اسلام نسبت به مسئله‌ی زن و مرد، **هم یک نگاه مترقی است، هم عادلانه است**؛ هر دو برخوردار از امتیازات قانونی، فکری، نظری و عملی؛ بر خلاف نظام ارزش‌گذاری و سرمایه‌داری غرب متجدد:

۱. سال گذشته، خانمها یک نامه‌ی نوشتند، اعتراض کردند که چرا روز زن را شما به [دیدار] مداحها اختصاص دادید؛ اشکال واردی است.
- ۲ «دنیا» که میگویم یعنی همین فلسفه‌ی و فرهنگ غربی موجود؛ البته غرب متجدد و به قول خودشان مدرنیته؛ من غرب تاریخی را کاری ندارم

۲) البته یک جاهایی هست که میتوان با یک شیوه‌ای، با یک شگردی، این به‌اصطلاح

تردید و دوران امر بین این و آن را به یک شکلی حل کرد.

۳) ولیکن آن هم کار لازمی است، کارهای اجتماعی **در یک مواردی فریضه است**،

وظیفه است، باید انجام بدهید، آنجایی که فریضه است، **بستگی دارد به اهمیت فریضه**؛

۱) گاهی هست که اهمیت یک فریضه از جان بچه‌ی انسان، همسر انسان، پدر و

مادر انسان بالاتر است. **فریضه وقتی که بزرگ شد، عظمت پیدا کرد، حتی**

بر جان کودک هم ترجیح پیدا میکند.^{۱۴}

۲) در غیر [این] موارد، **در موارد عادی، محور وظایف زن، خانواده است و**

واقعاً هم خانواده بدون حضور زن، بدون فعالیت زن، بدون احساس تکلیف زن،

امکان ندارد اداره بشود، و اداره نمیشود.

• مسئله حجاب

۲۴) **حجاب یک ضرورت شرعی است**؛ یعنی هیچ تردیدی در وجوب حجاب وجود ندارد؛ این را همه باید بدانند.

۲۵) منتها آن کسانی که حجاب را به طور کامل رعایت نمیکند که حالا باید گفت ضعیف‌الحجاب، اینها

را **نباید متهم کرد به بی‌دینی و ضدانقلابی**، اینها بچه‌های خودمانند، دخترهای خودمانند.^{۱۵}

۲۶) بدحجابی یا ضعف حجاب درست نیست اما این موجب نمیشود که ما این [افراد] را از حوزه دین و

انقلاب و مانند اینها خارج بدانیم؛ **همه ماها یک تقصیبات داریم، باید تقصیرها را بر طرف کنیم**.

۲۷) در این قضایای اخیر، علیه حجاب خیلی کار شد؛ خود زنها ایستادگی کردند. اینها امیدشان این بود که

همینهایی که حجاب نیمه‌کاره دارند بکلی کشف حجاب کنند، نکردند؛ یعنی **زدند تو دهن آن**

تبلیغ‌کننده و فراخوان‌فرستنده.

۱۴) لذا شما به امام حسین عرض میکنید: پایی آنت و آنتی؛ پدر و مادرم قربانت. از پدر و مادر چه کسی بالاتر؟ یا در آیه قرآن [میفرماید]: «قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ» تا بقیه‌ی آن که: «أَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِنْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا» نباید اینها را بیشتر از خدا و جهاد در راه خدا دوست داشته باشیم؛ یک جاهایی این جوری است.

۱۵) سفری از سفرهای استانی در جمع علما گفتم چرا گاهی بعضی از شما این خانمی را که حالا فرض کنید یک مقداری موهایش بیرون است که حالا باید گفت ضعیف‌الحجاب؛ متهم میکنید بنده وارد این شهر شدم، جمعیت آمدند استقبال؛ شاید اقلأ یک‌سوم جمعیت این جور خانمها هستند، دارند اشک میریزند؛ این را نمیشود گفت ضدانقلاب است؛ این چطور ضدانقلابی است که این جور با شوق و با حرارت و با انگیزه می‌آید و مثلاً فرض کنید در فلان مراسم دینی یا فلان مراسم انقلابی شرکت میکند؟

در مراسم ماه رمضان، در شبهای آحیاء زنها با ریخته‌های مختلف، قواره‌های مختلف اشک میریزند؛ من حسرت میخورم به آن جور اشک ریختن! میگویم ای کاش من هم میتوانستم این جور اشک بریزم؛ این را چطور میشود متهم کرد؟

• نقش زن در خانواده

۲۳) زن در خانواده یک وقت در **نقش همسری** ظاهر میشود، یک وقت در **نقش مادری** ظاهر میشود؛ هر کدام یک خصوصیتی دارند.

- ۱) **نقش زن به عنوان همسر، عشق و آرامش است.**^۲ این سکینه را زن در خانه ایجاد میکند؛ مرد در کنار زن احساس آرامش کند.^۳
- ۲) **نقش زن به عنوان مادر؛**

۱) **نقش حق حیات است؛** یعنی زن تولیدکننده موجوداتی است که از او به وجود می‌آیند، او است که حمل میکند، او است که وضع میکند، او است که تغذیه میکند، او است که نگهداری میکند. جان انسانها در مشت مادرها است؛ اصلاً هیچ عشقی از این نوع نیست، به این کیفیت نیست.

- ۲) **ادامه‌ی نسل؛** یعنی نسل بشر با «مادری» است که ادامه پیدا میکند.
- ۳) مادرها مایه‌ی **انتقال عناصر هویت ملی** اند؛ زبان، عادات، آداب، سنت‌ها، اخلاقیات خوب، عاداتی خوب، اینها همه در درجه‌ی اول به وسیله‌ی مادر منتقل میشود. پدر هم مؤثر است اما خیلی کمتر.
- ۴) **افشاندن بذر ایمان در دلها؛** مادرها هستند که فرزند را مؤمن بار می‌آورند. «ایمان» درس نیست که آدم یاد بگیرد؛ یک رویش است، رشد معنوی است که بذرافشانی لازم دارد؛ اخلاق هم همین طور.

۳) **نقش خانهداری** اصلی‌ترین نقش یک زن از نظر اسلام است. منتها مهم این است که **خانهداری به معنای خانه‌نشینی نیست.** خانهداری یعنی خانه را داشته باشید؛ در کنار داشتن خانه، هر کار دیگری که از عهده‌ی شما برمی‌آید و میل به آن و شوق به آن را دارید میتوانید انجام بدهید؛ منتها همه در ذیل خانهداری است.

۱) اگر چنانچه امر، یک جایی دائر شد بین اینکه جان این بچه حفظ بشود یا آن کار در اداره انجام بگیرد، **جان این بچه مقدم است؛** اخلاق، ایمان و تربیت بچه هم همین طور است.

۱۲ وَ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا، سوره‌ی اعراف، بخشی از آیه‌ی ۱۸۹. در یک آیه‌ی دیگر هم «خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً، «مَوَدَّةً» یعنی همان عشق؛ «رَحْمَةً» یعنی مهربانی

۱۳ این کتابهای همسران شهدا را بخوانید، عشق و آرامش آنجا خوب واضح میشود این مردی که حالا رفته داخل میدان جنگ چطور در کنار این زن آرامش پیدا میکند چطور عامل عشق او را سر پا نگه میدارد، به او جرئت میدهد، به او جسارت میدهد، به او قوت میدهد تا او بتواند کار کند.

- ۱) نظر اسلام نسبت به مسئله زن و مرد در ارزش‌گذاری انسانی و اسلامی، «انسان» را مورد نظر دارد و زن و مرد هیچ تفاوتی ندارند؛ **تساوی زن و مرد جزو مسلمات اسلام است.**^۲
- ۲) در مورد حقوق زن و مرد؛ **حقوق و وظایف یکسان نیست اما متعادل است.** یعنی هر وظیفه‌ای که به کسی محول شده، در قبالش یک حقی وجود دارد. هر امتیازی به هر کدام داده شده، در مقابلش یک وظیفه‌ای وجود دارد؛ تعادل کامل.^۴
- ۳) در **مسئولیت‌پذیری‌ها، تکیه بر ویژگی‌های طبیعی زن و مرد** است. یک تفاوتی بین طبیعت زنانه و مردانه وجود دارد. هم در جسم، هم در روح و در مسائل معنوی؛ مسئولیتها متناسب با آن تفاوتها است. نایستی چیزی بر خلاف طبیعت خودشان [انجام بدهند].
- ۴) **اما در مورد وظایف اجتماعی، تکالیف زن و مرد یکسان است.** نقشها مختلف است اما تکالیف یکسان است. یعنی هم زن، هم مرد برایشان جهاد واجب است.^۵

• نگاه غرب به زن و مرد

- ۵) اصلاً **نظام سرمایه‌داری غرب یک نظام مردسالار است؛** در نظام سرمایه‌داری، سرمایه بالاتر از انسانیت است؛ و انسانها در خدمت سرمایه قرار میگیرند. هر انسانی که بیشتر بتواند سرمایه‌آوری کند، ارزشش بیشتر است. حالا که بنا شد سرمایه جایگاه انسانها را تعیین بکند، انسانها دیگر یکسان نیستند، طبعاً مختلفند. مرد گردن کلفت‌تر است، قوی‌تر است؛ بنابراین اولویت دارد بر زن.
- ۶) در نظام سرمایه‌داری **دو جور از زن سوء استفاده میشود:**

- ۱) یکی در **مورد خود کار؛** علت اینکه در قرن نوزدهم مسئله‌ی آزادی زن مطرح شد، برای این بود که زنها را از خانه بیرون بکشند، ببرند کارخانه، با مزد کمتر از آنها استفاده کنند.
- ۲) یکی هم چون مرد جنس برتر است، **زن وسیله التذاذ مرد** قرار بگیرد. رساندن زن به این نتیجه که امتیاز او به نوع رفتاری است که جذابیتهای جنسی او را برای مرد بیشتر کند؛ کدام مردی؟ مردی که در کوچه خیابان دارد راه می‌رود. [این] بزرگ‌ترین ضربه به زن بود.

۳ در آیه ۳۵ سوره احزاب ده خصوصیت عمده را ذکر میکند برای مرد و زن، که همه [در اجر] یکسانند؛ نگاه اسلام این است. یا در یک آیه‌ی دیگر [میفرماید]: اَنْیَ لَا اُضِیْعُ عَمَلٌ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰی»

۴ شارع مقدس در سوره بقره [میفرماید]: وَ لَهِنَّ مِثْلُ الَّذِی عَلَیْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ،

۵ اگر کتابهایی را که در مورد [نقش] بانوان هست در دوره‌ی دفاع مقدس نخوانده‌اید، بخوانید یعنی مثلاً در همین دفاع هشت‌ساله، زنها تکلیفشان را خوب عمل کردند. زنها در این مدت اگر بهتر از مردها عمل نکرده باشند، حداقل به اندازه‌ی مردها عمل کردند. همین شرح‌حالهایی که مربوط به همسران شهدا است؛ گمان نمیکنم شما بتوانید یکی از این شرح‌حالها را بخوانید و در مدت خواندن این، ده بار اشک نریزید؛ امکان ندارد! یعنی انسان میبیند جهاد این زن را.

۶ همین الان در بسیاری از کشورهای غربی، مزد زن برای کار مشابه با مرد، کمتر از مرد است، چون زورپذیرتر است؛ این [جور] است.

۷) آن وقت وقاحت غرب اینجا ظاهر میشود؛ اینها با این همه ضربه‌ای که به زن و به حیثیت زن و به کرامت زن وارد آورده‌اند، **خودشان را پرچمدار حقوق زن وانمود میکنند!** یعنی واقعاً این نهایت وقاحت است.^۷

۸) آن چیزی که در زبان بی‌تقوای غربی‌ها به عنوان آزادی زن نامیده میشود **آزادی نیست، عین اسارت است.**

۹) یکی از واجبات عملی در جامعه‌ی ما این است که ما **از نگاه غربی‌ها به مسئله‌ی جنسیت بشدت اجتناب کنیم.**

۱۰) قبل از انقلاب، حتی بعضی از بزرگان تصورشان این بود که این آزادی ارتباط زن و مرد در غرب، موجب میشود که چشم و دل مردها سیر بشود و دیگر تحلفات جنسی انجام نگیرد؛ **نه فقط چشم و دل سیر نشده، حرص و هوس در بین آنها صد برابر شده.**

۱۱) امروز در محیط غرب، **تجارت جنسی و برده‌داری جنسی هست**، شکستن همه‌ی حد و مرزهای اخلاقی و انسانی هست، عرفی کردن و قانونی کردن هم‌جنس‌بازی و این قبیل حرفها است؛ که در همه‌ی ادیان حرام است. اینها را قانونی میکنند، واقعاً خجالت هم نمیکشند!

• **استفاده از فضای مجازی برای افشای فرهنگ غربی**

۱۲) در سراسر کشور بحمدالله بانوان فهمیده، سنجیده، درس‌خوانده، بااطلاعات، خیلی زیادند. همان امیدی که ما داشتیم که این **دخترهای جوان مؤمن رشد میکنند، تبدیل میشوند به بانوان عالم و دانشمند**، بحمدالله برآورده شده.

۱۳) یکی از کارهای مهم شما این است که فاجعه‌آمیزی نگاه فرهنگ غربی به مسئله‌ی جنسیت و زن را افشا کنید، به همه بگویید؛ در داخل در بیرون خیلی‌ها نمیدانند. **کشورهای اسلامی تشنه‌ی فهمیدن این جور چیزها هستند.**

۱۴) امروز **ارتباطات فضای مجازی خیلی امکان بزرگی است که در اختیار شما است**؛ این مفاهیم را در قالب گزاره‌های کوتاه و گویا تنظیم کنید، و بفرستید برای فهم افکار عمومی این هشتگ‌سازی‌ها و مانند اینها که هست.

۷) آدم خجالت میکشد اسم بیورد از این چیزی که سال گذشته راه افتاد بین زنها‌ی غربی و تعرضهای جنسی و مانند اینها. با همه‌ی اینها، باز میگویند ما طرفدار زن هستیم، طرفدار حقوق زن هستیم!

۸) حالا شما نگاه کنید ببینید که چشم و دل اینها سیر شده یا حرصشان صد برابر شده با این تعرضهای جنسی‌ای که انجام میگیرند؟ دائم دارند میگویند. در محیط کار، در کوچه و بازار، در همه جا، حتی در ارتش تعرض انجام میگیرد! تعرض غیر از فسق توافقی است.

• **خانواده**

۱۵) تشکیل خانواده ناشی از یک قانون عامّ عالم وجود است، قانون عامّ آفرینش است؛ آن قانون عبارت است از قانون زوجیت^۹ **خدای متعال در همه چیز زوجیت قرار داده**؛ یک چیزهایی هم هست که زوجیت هست، ما نمیدانیم.

۱۶) حرکت انسان، پیشرفت انسان، بدون انتخاب خودش و اختیار خودش ممکن نیست. **باید بتواند این انتخاب و اختیار در یک چهارچوب قرار بگیرد** و آلاً یکی چیز ضدّ او انتخاب میکند، اغتشاش به وجود می‌آید.

۱۷) در همه‌ی ادیان عالم زوجیت با یک قانونی است؛ در مسیحیت، در یهودیت، [حتی] در بودایی. بی‌قانونی در اینجا گناه است، جرم است، ظلم است، موجب آشفستگی است، موجب اغتشاش است. **این ضوابط، موجب این است که خانواده سالم بشود**؛ خانواده که سالم بشود، اجتماع سالم میشود.

۱۸) حالا زن در خانواده، **زن، هوایی است که فضای خانواده را انباشته**؛ زن خانواده به منزله تنفس در این فضا است.^{۱۰}

۱۹) در خانواده، زن خودش داوطلبانه یک کاری را میخواهد انجام بدهد، [عیب ندارد]؛ خانه‌ی خودش است، اگر نه، **هیچ کسی حق ندارد او [زن] را وادار کند**، اجبار کند به اینکه این کار را باید انجام بدهد.

۲۰) در مورد مسئله‌ی خانواده اگر بخواهیم مسائل غرب را نگاه کنیم، فاجعه است؛ فاجعه است! **غرب خانواده را متلاشی کرده**؛ واقعاً متلاشی کرده.

۲۱) صدای خود متفکرین غربی را هم بلند کرده؛ من گمانم این است در بعضی از کشورهای غربی، **سرازیری جوری تند شده که دیگر قابل توقف نیست**، رفتنی‌اند؛ یعنی خانواده‌ها اصلاح‌پذیر نیست.

۲۲) البته معنایش این نیست که در غرب اصلاً خانواده وجود ندارد؛ بعضی از خانواده‌ها، خانواده‌های خوبی هم هستند. [اما] بعضی‌ها صورت خانواده است، باطن خانواده نیست.^{۱۱}

۹ سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ . این که خواندم سوره‌ی «یس» بود. آیه‌ی دیگر، «والذاریات» است: وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

۱۰ اینکه در روایت هست: الْمَرْأَةُ رِيحَانَةٌ وَ لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٌ، مال اینجا است، مال خانواده است. «ریحانه» یعنی گل، یعنی عطر، بوی خوش؛ همان هوایی که فضا را پر میکند. «قهرمان» در زبان عربی — در «لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٌ» — با قهرمان در زبان فارسی فرق دارد. «قهرمان» یعنی کارگزار، کارگر یا مثلاً فرض کنید سرکارگر؛ زن یک «قهرمانه» نیست.

۱۱ من در یک نوشته‌ی غربی آمریکایی میخواندم که زن و مرد برای اینکه بتوانند بچه‌ها را درست ببینند و به‌اصطلاح خانواده باشند، قرار میگذارند که فلان ساعت یک عصرانه‌ای با هم بخوریم؛ این میشود خانواده! بعد این برود دنبال کار خودش، آن [هم] برود دنبال شب‌نشینی خودش، دنبال رفاقت خودش؛ [اینکه خانواده نیست، صورت خانواده است.